

Update ondernemingsrecht 27 augustus 2021

Prof. dr. Diederik Bruloot
Hoofddocent UGent – Counsel DLA Piper

1

OVERZICHT

- I. Roadmap 2018-2021
- II. Nieuw toepassingsgebied (knelpunten)
- III. KBO
- IV. Bewijs
- V. Recente ontwikkelingen in het insolventierecht
- VI. Slotbeschouwingen

2

2

I. ROADMAP HERVORMINGEN 2018- 2021

3

HERVORMING ONDERNEMINGSRECHT 2018-2021

– Drieluik

– 1) Insolventie

- ~~WCO & Faill.W.~~ → **Boek XX WER**
- In werking sinds 01/05/2018
- van toepassing op procedures geopend vanaf die datum
- + W. 21/3/2021 houdende wijzigingen Boek XX WER

– 2) Onderneming

- ~~W.Kh.~~ → **WER**
- In werking sinds 01/11/2018

– 3) Vennootschappen en verenigingen

- ~~W.Venn. & VZW-Wet~~ → **WVV**
- In werking op 01/05/2019 en 01/01/2020
- + W. 28/4/2020 reparatie & omzetting richtlijn aandeelhoudersrechten
- + W. 20/12/2020 e-vergadering + Ontwerp digitale oprichting

“Hercodificatie
van de
basiswetgeving”

+ GwH (intern
reglement) 15/10/2020
+ GwH (kwijtschelding)
22/4/2021

4

HERVORMING ONDERNEMINGSRECHT 2018-2021

- **Drieluik**
- **Aangevuld met**
 - **B2B-wet**
 - W. 4/4/2019 m.b.t.
 - oneerlijke marktpraktijken tussen ondernemingen (i.w. 1/9/2019)
 - misbruik van economische afhankelijkheid (i.w. 1/6/2020)
 - onrechtmatige bedingen (i.w. 1/12/2020)
 - **EU Verordening** 2019/1150 van 20 juni 2019 ter bevordering van billijkheid en transparantie voor **zakelijke gebruikers van onlinetussenhandelsdiensten**
 - In werking 12/7/2020
 - Uitgebreide reglementering van B2B-algemene voorwaarden in deze setting

HERVORMING ONDERNEMINGSRECHT 2018-2021

- **Drieluik**
- **Aangevuld met**
 - **Nieuw bewijsrecht**
 - 1/11/2018: ~~art. 25 W.Kh.~~ → 1348*bis* BW
 - W. 13/4/2019: Boek 8 (Bewijs) nieuw BW
 - In werking 1/11/2020
 - Bewijs in ondernemingszaken zie art. 8.11 BW

TOEKOMSTIGE ONTWIKKELINGEN

– Insolventierecht

– Omzetting EU Herstructureringsrichtlijn

- Richtlijn Parl. en Raad EU nr. 2019/1023 van 20 juni 2019 betreffende preventieve herstructureringsstelsels, betreffende kwijtschelding van schuld en beroepsverboden, en betreffende maatregelen ter verhoging van de efficiëntie van procedures inzake herstructurering, insolventie en kwijtschelding van schuld, en tot wijziging van Richtlijn (EU) 2017/1132
- Voor het eerste harmonisatie van materiële regels inzake insolventierecht
 - Minimumharmonisatie
 - Beperkt aantal aspecten (stepping stone?)
 - Omzetting voor 21/07/2021 → BE: 1 jaar uitstel gevraagd
 - Belgisch insolventierecht reeds vrij “geavanceerd”

TOEKOMSTIGE ONTWIKKELINGEN

– Insolventierecht

- Omzetting EU Herstructureringsrichtlijn
- *Andere?*
 - aanpassing GROGG-procedure n.a.v. arrest Plessers HvJ
 - Introductie gerechtelijke ontbinding (zonder vereffening) als alternatief voor faillissement?
 - Bestendiging wijziging Boek XX WER n.a.v. corona?

TOEKOMSTIGE ONTWIKKELINGEN

- Insolventierecht
- **Ondernemingscontractenrecht**
 - EU Richtlijn 2019/633 van 17 april 2019 inzake **oneerlijke handelspraktijken in de relaties tussen ondernemingen in de landbouw- en voedselvoorzieningsketen**
 - Omzetting 1/11/2021
 - Toepassingsgebied: verkoop van landbouw- en voedingsproducten tussen ondernemingen
 - Specifiek gericht tot oneerlijke praktijken en bedingen van afnemers t.o.v. leveranciers (niet omgekeerd)
 - Leveranciers worden beschermd tegen hun afnemers volgens een glijdende schaal van relatieve machtsverhoudingen (i.f.v. jaaromzet)
 - Geen algemene norm, wel zwarte en grijze lijst van verboden praktijken/bedingen
 - Vnl. m.b.t. betalingen en leveringen

TOEKOMSTIGE ONTWIKKELINGEN

- Insolventierecht
- Ondernemingscontractenrecht
- **Zie verder ook nog**
 - Nieuwe Richtlijn consumentenkoop + Richtlijn digitale inhoud (omzetting 1/1/2022)
 - EU Omnibus-richtlijn consumentenrechten (omzetting 28/5/2022)
 - Nieuwe anti-witwaswetgeving (incl. UBO)

SAMENGEVAT

- Drieluik
- + annexen
- Toekomstige ontwikkelingen
 - Insolventierecht
 - Ondernemingscontractenrecht (sectoraal)

11

II. HET NIEUWE TOEPASSINGSGEBIED: IEDEREEN ONDERNEMING?

12

NIEUW ONDERNEMINGSBEGRIIP

- Nieuw “formeel” ondernemingsbegrip (art. I.1, 1° WER)
 - **a)** NP zelfstandig beroepsactiviteit
 - **b)** RP
 - Niet politieke RP of publiekrechtelijke RP die geen goederen of diensten aanbieden op een markt
 - **c)** organisatie zonder RP
 - Niet FV
- Voor de toepassing van **Boek XX**
 - art. I.22, 7°/1 WER: onderneming = I.1, 1° WER
 - art. I.22, 8° WER: schuldenaar = onderneming m.u.v. publiekrechtelijke RP

13

Art. I.1. Behoudens andersluidende bepaling, wordt voor de toepassing van dit Wetboek verstaan onder :

1° onderneming: elk van volgende organisaties:

- (a) iedere natuurlijke persoon die zelfstandig een beroepsactiviteit uitoefent;**
- (b) iedere rechtspersoon;**
- (c) iedere andere organisatie zonder rechtspersoonlijkheid.**

Niettenstaande het voorgaande zijn geen ondernemingen, behoudens voor zover anders bepaald in de hierna volgende boeken of andere wettelijke bepalingen die in dergelijke toepassing voorzien :

(a) iedere organisatie zonder rechtspersoonlijkheid die geen uitkeringsoogmerk heeft en die ook in feite geen uitkeringen verricht aan haar leden of aan personen die een beslissende invloed uitoefenen op het beleid van de organisatie;

(b) iedere publiekrechtelijke rechtspersoon die geen goederen of diensten aanbiedt op een markt;

(c) de Federale Staat, de gewesten, de gemeenschappen, de provincies, de hulpverleningszones, de prezones, de Brusselse Agglomeratie, de gemeenten, de meergemeentezones, de binnengemeentelijke territoriale organen, de Franse Gemeenschapscommissie, de Vlaamse Gemeenschapscommissie, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de openbare centra voor maatschappelijk welzijn;

14

NIEUW ONDERNEMINGSBEGRIIP

- Opgelet! Nog steeds geen **uniform-ondernemingsbegrip**...
- Naast het nieuwe “algemene” begrip uit art. I.1,1° WER ook nog steeds afzonderlijke begrippen voor o.m.
 - **Boeken IV en VI WER**
 - *NP / RP die op duurzame wijze een economisch doel nastreven*
 - Consumentenbescherming (VI) vs. mededinging (IV): zelfde definities, doch niettemin verschillende (EU) interpretaties...
 - Incl. nieuwe regelen uit B2B-wet!
 - **Boek III WER**
 - KBO en boekhouding
 - **Bijzondere wetgeving**
 - Bijv. Wet betalingsachterstand

PROBLEMEN TOEPASSINGSGEBIED

- Vnl. mbt **“NP zelfstandig beroepsactiviteit”**
 - **Zelfstandig** = niet in dienstverband
 - Statuut sociale zekerheid is niet doorslaggevend
 - **Beroepsactiviteit**
 - Regelmaat / organisatie
 - Aard van de activiteit is irrelevant
 - Niet noodzakelijk voor eigen rekening
 - Geen winst oogmerk vereist, MAAR wel gericht op het behalen van een inkomen (om in levensonderhoud te voorzien)
 - Niet het normale beheer van een privé-vermogen

PROBLEMEN TOEPASSINGSGBIED - INSOLVENTIERECHT

- Faillissement van **bestuurders/zaakvoerders**
 - **Zelfstandig**
 - Ja, zie uitdrukkelijk art. 5:70, §1, lid 2 en 7:85, §1, lid 3 WVV: “Bestuurders kunnen in deze hoedanigheid niet door een arbeidsovereenkomst met de vennootschap zijn verbonden”
 - **Beroepsactiviteit**
 - *Repetitief*
 - Besturen impliceert doorlopende verplichtingen (o.m. art. 2:52 WVV)
 - *Gericht op behalen inkomen*
 - In principe wel, zie ook art. 5:72 en 7:89 WVV: “Tenzij..., worden de bestuurders bezoldigd voor de uitoefening van hun mandaat”
 - Ruim te interpreteren (cf. dividenden in eenpersoons-BV)
 - Doel primeert op actuele realiteit
 - Uitzonderingen?

PROBLEMEN TOEPASSINGSGBIED - INSOLVENTIERECHT

- Faillissement van **bestuurders/zaakvoerders**
 - **Zelfstandig**
 - **Beroepsactiviteit**
 - *Repetitief*
 - *Gericht op behalen inkomen*
 - *Uitzonderingen?*
 - Onbezoldigd mandaat (bijv. onafhankelijk bestuurder)
 - Mandaat in de privé-sfeer (bijv. sportvereniging)
 - Mandaat in de uitoefening van een ambt/politiek mandaat (bijv. intercommunale)

PROBLEMEN TOEPASSINGSGBIED - INSOLVENTIERECHT

- Achtergrond: **kwijtschelding** (XX.173 e.v. WER)
 - Fresh start: **verschoonbaarheid** → kwijtschelding
 - Automatische op verzoek (3 mnd – MAAR GwH 22/4/2021)
 - Uitz. kennelijk grove fout
 - Slechts beperkt t.a.v. partner
 - + behoren niet langer tot de boedel: *wat de gefailleerde ontvangt na de faillietverklaring o.g.v. een oorzaak daterend van na het faillissement* (XX.110, §3, lid 2 WER)
 - Uniciteit van het vermogen

PROBLEMEN TOEPASSINGSGBIED - INSOLVENTIERECHT

- **Vennootschappen met onbeperkte aansprakelijkheid**
 - **Boek XX**: *“Het openen van een insolventieprocedure ten aanzien van een onderneming waarvan de vennoten onbeperkt aansprakelijk zijn, houdt niet noodzakelijk de opening van eenzelfde insolventieprocedure ten aanzien van de onbeperkt aansprakelijke vennoten in.”* (XX.14, lid 2 WER)
 - Dus, in ieder geval mogelijk dat **verschillende procedure** uit Boek XX wordt geopend t.o.v. vennootschap en vennoot
 - + In ieder geval **geen automatische uitbreiding** faillissement
 - Uitspraak lastens VOF heeft niet automatisch gezag van gewijsde lastens vennoten (Cass. 13/04/2018)
 - **MAAR is iedere vennoot automatisch onderneming?** (nee)
 - Lagere rechtspraak: JA

PROBLEMEN TOEPASSINGSGBIED - INSOLVENTIERECHT

Maatschap & insolventie: verregaande impact

Orb. Gent (afd. Gent) 8 oktober 2019

Naar het oordeel van de rechtbank zijn de faillissementsvoorwaarden ook in hoofde van X vervuld. De kosten en schulden die achtergelaten werden bij Y zijn eigenlijk schulden van X. ... aangezien er in de realiteit voor derden geen afgescheiden vermogen is geweest tussen X en Y, waardoor een samenvoeging van de boedels zich opdringt.

*Terecht verwijst de curator van Y naar de hoofdelijke gehoudenheid van de vennoten van de maatschap ten aanzien van derden. **Het gezamenlijk optreden van beide vennootschappen in het handelsverkeer verantwoordt de kwalificatie als maatschap.***

III. ENKELE VRAGEN INZAKE KBO

INSCHRIJVINGSPLICHT

- Alle ondernemingen?
 - Nee, enkel “**inschrijvingsplichtige ondernemingen**” zie III.49 WER (≠ geregistreerde entiteit – III,16-17 WER)
 - NIET...

23

INSCHRIJVINGSPLICHT

§ 2. In afwijking van paragraaf 1, zijn **niet** verplicht zich in te schrijven in de hoedanigheid van inschrijvingsplichtige ondernemingen :

1° de **onbeperkt aansprakelijke vennoten** van een vennootschap zonder rechtspersoonlijkheid, een vennootschap onder firma of een gewone commanditaire vennootschap voor de beroepsactiviteit van de vennootschap, op voorwaarde dat de betrokken vennootschap zelf is ingeschreven;

2° de natuurlijke personen die enkel in de Kruispuntbank van Ondernemingen ingeschreven zijn met als enige hoedanigheid deze van werkgever van huispersoneel;

3° de beroepsverenigingen;

4° de inrichtende machten van het gesubsidieerde onderwijs;

5° publiekrechtelijke rechtspersonen, die niet de vorm van een vennootschap of een andere rechtspersoon naar privaat recht hebben aangenomen;

6° de **natuurlijke persoon** waarvan de zelfstandige beroepsactiviteit bestaat uit het uitoefenen van één of meerdere **bestuursmandaten**;

7° de **verenigingen van mede-eigenaars**;

8° de **representatieve werknemersorganisaties**;

9° natuurlijke personen die in België een activiteit uitoefenen die inkomsten als bedoeld in artikel 90, eerste lid, 1° bis, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 genereren, voor de activiteit verbonden met die inkomsten, zolang die inkomsten niet voldoen aan de voorwaarden van artikel 37bis, § 2, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992;

10° andere ondernemingen bepaald door de Koning.

24

INSCHRIJVINGSPLICHT

- Quid **maatschappen**?
 - Organisatie zonder RP = onderneming (art. I.1, 1°, c WER)
 - In het bijzonder de maatschap / *société simple*
 - Automatisme?
 - Nee, maar *de facto* wel (*cf.* iedere maatschap is een vennootschap en vereist betrokkenheid meerdere personen die een inbreng doen m.o.o. bepaalde activiteit)
 - Elke onderneming naar Belgisch recht in de zin van artikel I.1(b) en (c) WER = inschrijvingsplichtige ond. (III.49, §1, 1° WER)
 - Quid stille maatschap / *société interne* ?

INSCHRIJVINGSPLICHT

- Quid **stille maatschap**?
 - *De maatschap is "stil" wanneer overeengekomen wordt dat zij bestuurd wordt door een of meer zaakvoerders, al dan niet vennoten, die handelen in eigen naam* (art. 4:1, lid 2 WVV)
 - Strikt genomen blijft analyse ongewijzigd
 - Registratie staat evenwel haaks op concept van de stille maatschap
 - Pragmatisch: ofwel de zaakvoerder(s) ofwel de stille maatschap

VERMELDING KBO-NR.

- Opgelet: opnieuw gewijzigd **artikel III.26 WER** (W. 2/5/2019 – in werking 27/05/2019)

Art. III.26. § 1. Elk op verzoek van een inschrijvingsplichtige onderneming betekend deurwaardersexploot vermeldt steeds het ondernemingsnummer.

*Bij **gebreke aan vermelding** van het ondernemingsnummer op het deurwaardersexploot, **verleent de rechtbank uitstel** aan de inschrijvingsplichtige onderneming om haar inschrijving in de Kruispuntbank van Ondernemingen te bewijzen of om zich in te schrijven in de Kruispuntbank van Ondernemingen.*

Indien de inschrijvingsplichtige onderneming haar inschrijving in deze hoedanigheid in de Kruispuntbank van Ondernemingen op de datum van het inleiden van haar vordering niet bewijst of niet is ingeschreven binnen de door de rechtbank gestelde termijn in de Kruispuntbank van Ondernemingen, verklaart de rechtbank van ambtswege de vordering van de inschrijvingsplichtige onderneming onontvankelijk.

~~– § 2. [...]~~

IV. BEWIJS IN ONDERNEMINGSZAKEN

NIEUW BEWIJSRECHT

– Historiek

- art. 25 W.Kh. → 1348bis oud BW
- W. 13/4/2019: **Boek 8** (Bewijs) **nieuw BW**
 - In werking 1/11/2020
 - Nieuw basisprincipe gemeen bewijsrecht:
rechtshandelingen > 3.500 € → geschrift vereist

– Bewijs in ondernemingszaken

- art. 8.11 BW
- Bewijs tussen en tegen ondernemingen (I.1, 1° WER)
- Vrij bewijsstelsel (uitz.)

NIEUW BEWIJSRECHT

Art. 8.11. Bewijs door en tegen ondernemingen

§ 1. Bewijs kan tussen ondernemingen of tegen ondernemingen, zoals omschreven in artikel 1.1, eerste lid van het Wetboek economisch recht worden geleverd door alle bewijsmiddelen, behalve in de uitzonderingen die vastgesteld zijn voor bijzondere gevallen.

De in het eerste lid opgelegde regel is niet van toepassing op de ondernemingen wanneer zij willen bewijzen tegen een partij die geen onderneming is. Partijen die geen onderneming zijn en die tegen een onderneming wensen te bewijzen, kunnen alle bewijsmiddelen gebruiken.

De in het eerste lid opgelegde regel is evenmin van toepassing op natuurlijke personen die een onderneming uitoefenen ter zake van het bewijs van rechtshandelingen die kennelijk vreemd zijn aan de onderneming.

§ 2. De boekhouding van een onderneming heeft slechts een wettelijke bewijswaarde tegen een andere onderneming indien de vermeldingen in de boekhouding van de onderscheiden partijen overeenstemmend zijn. In alle andere gevallen oordeelt de rechter vrij over de bewijswaarde van de boekhouding.

De boekhouding van een onderneming levert geen wettelijke bewijswaarde op tegen personen die geen onderneming zijn.

De boekhouding van een onderneming mag worden ingeroepen tegen deze onderneming. Deze boekhouding mag niet ten nadele van die onderneming worden gesplitst, behalve wanneer ze niet op regelmatige wijze gehouden is.

§ 3. De rechter kan op verzoek of ambtshalve in de loop van een geding overlegging bevelen van het geheel of van een gedeelte van de boekhouding van een onderneming betreffende het te onderzoeken geschil. De rechter kan daarbij maatregelen opleggen om de vertrouwelijkheid van de desbetreffende stukken te vrijwaren.

§ 4. Behoudens tegenbewijs, levert een door een onderneming aanvaarde of niet binnen een redelijke termijn betwiste factuur tegen deze onderneming bewijs op van de aangevoerde rechtshandeling.

Het gebrek aan betwisting van een factuur door een persoon die geen onderneming is, kan niet worden beschouwd als een aanvaarding van die factuur, behalve wanneer deze afwezigheid van betwisting een omstandig stilzwijgen uitmaakt. De uitdrukkelijke of stilzwijgende aanvaarding van een factuur door een persoon die geen onderneming is, maakt een feitelijk vermoeden uit. Iedere overeenkomst die afwijkt van de regels in dit lid en afgesloten is voor het ontstaan van het geschil, is nietig.

NIEUW BEWIJSRECHT

- De **boekhouding**
 - Eigen boekhouding
 - Wettelijke bewijswaarde indien gegevens partijen overeenstemmend, zo niet vrije beoordeling
 - Boekhouding tegenpartij
 - Evt. buitengerechtelijke bekentenis
 - Geen opsplitsing
 - Bevel tot *overlegging* van geheel of gedeelte van boekhouding door rb.; ambtshalve of op verzoek

NIEUW BEWIJSRECHT

- De **factuur**
 - Levert bewijs op van inhoud indien
 - aanvaard of
 - niet binnen redelijke termijn betwist
 - BEHOUDENS tegenbewijs...
 - Geldt voor alle rechtshandelingen
 - Geldt uitdrukkelijk niet voor niet-ondernemingen (8.11, §4, lid 2 BW)

V. RECENTE ONTWIKKELINGEN IN HET INSOLVENTIERECHT

33

SITUERING - CORONAMORATORIA

- 1) **KB nr. 15**
 - **24/04/2020-17/06/2021**
- 2) **Wet** van 20 december 2020 houdende diverse **tijdelijke en structurele bepalingen inzake justitie** in het kader van de strijd tegen de verspreiding van het coronavirus **COVID-19**, *BS 24/12/2020* (art. 71-73)
 - **24/12/2020 – 31/01/2021**
 - De facto: **megamotorium** sinds 15 maart 2020
 - 2020: 30% minder faillissementen t.o.v. 2019

34

WIJZIGINGEN GREO

- **Wet van 21 maart 2021 tot wijziging van boek XX van het Wetboek van economisch recht en het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, BS 26 maart 2021**
 - **Inwerkingtreding**
 - Bij publicatie
 - Uitz. digitalisering: 1/1/2023
 - Evaluatie uiterlijk op 15/6/2021
 - Grotendeels opnieuw buiten werking op 30/6/2021, MAAR bij KB verlengd tot 16/07/2022 (cf. omzetting EU Richtlijn herstructurering)

35

WIJZIGINGEN GREO

- **Historiek**
 - *Wetsvoorstel van 10 juni 2020 tot wijziging van boek XX van het Wetboek van economisch recht (ingediend door de heren Piedboeuf, Friart en Pivin), Parl. St. Kamer 2019-2020, doc. 55 1337/001.*
 - Versoepelingen GREO
 - Invoering “time-out”
 - Publieke aankondiging nieuwe (regerings)maatregelen n.a.v. afloop coronamatorium 2 → ingevoerd bij wijze van **amendementen** op wetsvoorstel MR (*Amendementen van de parlementsleden Verhelst, Lacroix, Piedboeuf, Vicaire, Dierick, Depraetere, Van Hees en Vanbesien van 29 januari 2021, Parl. St. Kamer 2020-2021, nr. 55 1337/004.*)
 - Versoepelingen GREO
 - ~~Time-out~~
 - Invoering “voorbereidend akkoord”
 - Nieuwe meerderheidsamendementen 23/02/2021
 - Time-out *light* als onderdeel van voorbereidend akkoord
 - Overzicht proces
<https://www.dekamer.be/kvvcr/showpage.cfm?section=flwb&language=nl&cfm=/site/wwwcfm/flwb/flwbn.cfm?leqislist=legisnr&dossierID=1337>

36

DIVERSE WIJZIGINGEN GREO

– Overzicht

- Verslagen van de gedelegeerd rechter (of de rechtercommissaris) mogen ook in schriftelijke vorm worden opgesteld (nieuw artikel XX.11/1 WER).
- De termijnen om verslag uit te brengen voor de kamers voor ondernemingen in moeilijkheden en om een onderzoek te voeren worden verlengd (nieuw artikel XX.28 WER).
- De mogelijkheid om een gerechtmandataris aan te stellen voorafgaand aan een reorganisatieprocedure wordt aanzienlijk uitgebreid, in het bijzonder is niet langer het bewijs van een kennelijk grove fout vereist (nieuw artikel XX.30 WER). Voortaan geldt “onbestuurbaarheid” van de onderneming als voorwaarde (naast kennelijk grove tekortkoming)

DIVERSE WIJZIGINGEN GREO

– Overzicht

– **Nieuw art. XX.30 WER**

*Wanneer gebeurtenissen die leiden tot onbestuurbaarheid van de onderneming of wanneer kennelijke tekortkomingen van de schuldenaar of van een van zijn organen de continuïteit van de onderneming of van haar economische activiteiten in gevaar brengen en de gevraagde maatregel van die aard is dat zij die continuïteit kan vrijwaren, kan de voorzitter van de rechtbank op verzoek van de schuldenaar, het openbaar ministerie of van elke belanghebbende, ingesteld volgens de vormen van het kort geding, een of meer **gerechtmandatarissen** aanstellen.*

DIVERSE WIJZIGINGEN GREO

– Overzicht

- Versoepeling van de vereiste om diverse bijlagen bij het verzoekschrift tot gerechtelijke reorganisatie te voegen (nieuw artikel XX.41 WER)
 - stukken zijn niet langer op straffe van onontvankelijkheid voorgeschreven
 - Ondernemingen krijgen de mogelijkheid om uit te leggen waarom bepaalde stukken ontbreken
 - Enkele vrijstellingen bij GROGG

DIVERSE WIJZIGINGEN GREO

– Overzicht

– **Nieuw artikel XX.41, § 3/1 en §3/2 WER**

De schuldenaar die de stukken vermeld in paragraaf 2, eerste lid, 5° tot 9°, niet bij zijn verzoekschrift kan voegen, legt ze neer in het register uiterlijk twee dagen voor de zitting bedoeld in artikel XX.46.

Indien de schuldenaar ondanks deze termijn niet in staat is de gevraagde documenten te verstrekken, legt hij binnen dezelfde termijn een nota in het register neer waarin gedetailleerd wordt aangegeven waarom hij deze documenten niet heeft kunnen verstrekken.

De rechtbank oordeelt op grond van de overgelegde stukken.

§ 3/2. *Als het verzoekschrift ertoe strekt de onderneming over te dragen in de omstandigheden bedoeld in titel V, hoofdstuk 4, van dit boek, houdt het verzoekschrift de gegevens in vermeld in paragraaf 2, eerste lid, met uitzondering van de gegevens bedoeld onder de nummers 6° en 8°. Het verzoekschrift kan op elk ogenblik worden aangevuld hetzij op initiatief van de schuldenaar hetzij na beslissing van de gedelegeerd rechter.*

(i.e. begroting, toelichting maatregelen)

DIVERSE WIJZIGINGEN GREO

– **Overzicht**

- Schraping van de vereiste dat de schuldenaar de voorbij drie jaar nog geen reorganisatie mag hebben bekomen (nieuw XX.45, §5 WER)
 - Enkel nog
 - Wanneer het verzoek uitgaat van een schuldenaar die minder dan vijf jaar tevoren reeds het openen van een procedure van gerechtelijke reorganisatie heeft aangevraagd en verkregen, mag de nieuwe procedure van gerechtelijke reorganisatie niet terugkomen op de verworvenheden van de schuldeisers die zijn verkregen tijdens de vorige procedure.
 - + geen “mini-opschorting” indien nieuwe aanvraag binnen 6 maand na vorige
- Vereenvoudiging van de procedure tot goedkeuring van een reorganisatieplan door mogelijk te maken dat deze in belangrijke mate elektronisch kan verlopen (nieuwe/toekomstige artikelen XX.77 en XX.78 WER).

DIVERSE WIJZIGINGEN GREO

– **Overzicht**

- **Vorbereidend akkoord** (nieuwe artikelen XX.39/1 en XX.46, §5 en §6 WER)
 - Nieuwe (deel)procedure naast de bestaande GREO-opties
 - **Kenmerken**
 - besloten karakter (geen publiciteit bij aanvang)
 - verplichte tussenkomst gerechtsmandataris
 - Onderhandelt met schuldeisers
 - Eventueel volmacht bekomen m.o.o. stemming
 - geen opschorting
 - maar voorwaarden en/of termijnen (max 4 mnd) kunnen door GM worden gevraagd aan Vz. (= restant oorspronkelijke *time-out*regeling)
 - **uiteindelijke uitkomst** is een klassiek minnelijk of collectief akkoord dat via een *fast-track* procedure door de rechtbank wordt gehomologeerd (3 mnd)
 - Pre-pack? – “Doelpubliek”? – eerste toepassingen

VOORBEREIDEND AKKOORD

– Voorbereidend akkoord - nieuw artikel XX.39/1 WER

§ 1. Op eenzijdig verzoek van de schuldenaar kan de voorzitter van de ondernemingsrechtbank een gerechtsmandataris aanstellen, met het oog op het verkrijgen van een minnelijk akkoord in de zin van artikel XX.64 of het opstellen van een reorganisatieplan zoals bepaald in artikel XX.67.

De schuldenaar dient bij zijn verzoekschrift aan te tonen dat de continuïteit van de onderneming onmiddellijk of op termijn bedreigd is, in de zin van artikel XX.45.

De schuldenaar voegt bij zijn verzoekschrift de stukken voorzien in artikel XX.41, § 2, eerste lid, 1°, 3° en 4°.

Het verzoekschrift en de navolgende elementen van de procedure worden in het register neergelegd door de schuldenaar en daarin bewaard.

De voorzitter van de rechtbank duidt een gedelegeerd rechter aan overeenkomstig artikel XX.42. Dit besluit wordt niet bekendgemaakt. Deze gedelegeerd rechter kan ook optreden in de navolgende procedure van gerechtelijke reorganisatie.

Het openen van een gerechtelijke reorganisatie heeft niet als dusdanig tot gevolg dat de opdracht van de gerechtsmandataris wordt beëindigd. Het vonnis dat de gerechtelijke reorganisatie opent of een later vonnis bepalen in welke mate de opdracht moet worden gehandhaafd dan wel gewijzigd of opgeheven.

Het verzoek wordt binnen een termijn van acht dagen na de neerlegging van het verzoekschrift in het register behandeld in raadkamer. De gedelegeerd rechter wordt gehoord in zijn verslag. De beschikking op het verzoek wordt niet bekendgemaakt.

Verzet tegen de beschikking is niet toegelaten. Het hoger beroep wordt ingesteld bij verzoekschrift en neergelegd op de griffie van het hof van beroep binnen acht dagen na de kennisgeving van de beschikking. De griffier van het hof van beroep stelt uiterlijk op de eerste werkdag die volgt op de neerlegging van het verzoekschrift de eventuele verweerder per gerechtsbrief en, indien van toepassing, zijn raadsman per gewone brief, in kennis van het verzoekschrift.

§ 2. De gerechtsmandatarissen worden gekozen op grond van hun kwaliteiten en volgens de noodwendigheden van de zaak. De schuldenaar kan de naam van de gerechtsmandataris voorstellen. Deze aanstelling wordt niet bekendgemaakt.

De gerechtsmandataris brengt verslag uit bij de gedelegeerd rechter over het verloop van de onderhandelingen en in het bijzonder indien een gedifferentieerde regeling wordt voorgesteld aan de schuldeisers.

VOORBEREIDEND AKKOORD

– Voorbereidend akkoord - nieuw artikel XX.39/1 WER

§ 3. De schuldenaar verstrekt de gerechtsmandataris op eenvoudig verzoek een lijst van de schuldeisers, zoals voorzien door artikel XX.41, § 2, eerste lid, 7°, en alle boekhoudkundige of andere stukken relevant voor het verkrijgen van een minnelijk akkoord bedoeld in artikel XX.64 of voor het opstellen van het reorganisatieplan zoals bepaald in artikel XX.67.

De gerechtsmandataris bepaalt de termijn waarbinnen de individuele schuldeisers in kennis worden gesteld van zijn opdracht en van de gegevens bepaald in artikel XX.48, § 1, tweede lid, 1° en 3°. Hij kan beslissen de onderhandelingen aan te vatten met één of meerdere schuldeisers en deze pas in een latere fase uit te breiden tot andere schuldeisers. De kennisgeving door de gerechtsmandataris gebeurt in overeenstemming met artikel XX.49, § 1, derde lid, en geldt als mededeling in de zin van artikel XX.49. Bij de kennisgeving nodigt de gerechtsmandataris de schuldeisers uit om zich te registreren in het register.

De gerechtsmandataris kan de voorzitter van de rechtbank tijdens de voorbereidende fase middels een verzoekschrift op tegenspraak verzoeken om, gelet op de situatie van de schuldenaar en op de lopende onderhandelingen, alsook rekening houdend met de door de maatregel veroorzaakte schade voor de schuldeisers en het algemeen belang, voorwaarden en/of termijnen toe te staan die aangepast zijn aan de noden van de schuldenaar.

In zijn verzoekschrift vermeldt de gerechtsmandataris de namen of benamingen, het adres en in voorkomend geval het ondernemingsnummer van de schuldeisers van wie hij voorwaarden en/of termijnen vraagt. Dit verzoekschrift wordt in het register neergelegd en daar bewaard.

De voorzitter van de rechtbank kan de schuldenaar aldus voorwaarden en/of termijnen toestaan voor de betaling van alle of een deel van de in het verzoekschrift vermelde schulden en de vervolgingen voor de duur van die voorwaarden of termijnen doen schorsen, zelfs indien de schuld in een authentieke akte of via een vonnis werd vastgesteld.

De voorzitter van de rechtbank legt de duur van die voorwaarden en termijnen vast; die duur mag niet meer dan vier maanden bedragen.

De voorzitter van de rechtbank kan op elk moment ambtshalve of op initiatief van een belanghebbende schuldeiser of van de gerechtsmandataris een einde maken aan de toegekende voorwaarden en/of termijnen, middels een met redenen omklede beslissing en na de schuldenaar te hebben gehoord.

§ 4. De gerechtsmandataris neemt deel aan de onderhandelingen over een minnelijk akkoord in de zin van artikel XX.64, of een reorganisatieplan overeenkomstig de artikelen XX.70 tot en met XX.78 en waakt over het getrouw informeren van de schuldeisers.

De gerechtsmandataris is als enige gerechtigd om de volmacht van de geraadpleegde schuldeisers te bekomen.

VOORBEREIDEND AKKOORD

– Voorbereidend akkoord - nieuw artikel XX.39/1 WER

§ 5. Op verzoek van de gerechtsmandataris, die daarbij het minnelijk akkoord en een toelichting voegt, legt de voorzitter van de rechtbank, na de schuldenaar te hebben gehoord en op verslag van de gedelegeerd rechter, in een gemotiveerde beschikking elk akkoord vast dat de schuldenaar heeft gesloten met de betrokken schuldeiser en maakt het dossier over aan de rechtbank om toepassing te maken van artikel XX.46, § 6.

§ 6. Op verzoek van de gerechtsmandataris, die daarbij het reorganisatieplan en een toelichting voegt, maakt de voorzitter van de rechtbank, na de schuldenaar te hebben gehoord en op verslag van de gedelegeerd rechter, het dossier over aan de rechtbank samen met een gemotiveerde beschikking, indien de goedkeuring van het reorganisatieplan in de zin van artikel XX.78 voldoende aannemelijk lijkt, om toepassing te maken van artikel XX.46, § 5.

§ 7. Door de beslissing tot verwijzing van het dossier naar de rechtbank geniet de schuldenaar de bescherming voorzien in artikel XX.44.

§ 8. De schuldenaar kan op elk ogenblik tijdens de procedure geheel of gedeeltelijk verzaken aan zijn vordering tot voorbereidend akkoord.

Op verzoek van de schuldenaar, van de gerechtsmandataris of ambtshalve, na de schuldenaar en na het verslag van de gedelegeerd rechter gehoord te hebben, beëindigt de voorzitter van de rechtbank de procedure geheel of gedeeltelijk.

Indien een minnelijk akkoord in de zin van artikel XX.64 of een reorganisatieplan dat voldoet aan de voorwaarden bepaald in de artikelen XX.70 tot en met XX.78 niet aannemelijk lijkt, verzoekt de gerechtsmandataris de voorzitter van de rechtbank de procedure te beëindigen.

§ 9. De kosten en erelonen van de gerechtsmandataris worden in geval van betwisting door de rechtbank begroot overeenkomstig artikel XX.20, § 3, tweede lid. Bij een navolgend akkoord van schuldeisers geniet de vordering van de gerechtsmandataris het voorrecht bedoeld in de artikelen 17 en 19, 1°, van de hypotheekwet van 16 december 1851 en wordt deze vordering desgevallend behandeld als een buitengewone schuldvordering in de opschorting in het kader van een reorganisatieplan

VOORBEREIDEND AKKOORD

– Nieuw artikel XX.46, §5 en §6 WER

§ 5. De rechtbank waaraan de gemotiveerde beschikking krachtens artikel XX.39/1, § 6, wordt meegedeeld, opent de procedure van gerechtelijke reorganisatie binnen een termijn van vijf werkdagen.

De neerleggingen en mededelingen in het register verricht overeenkomstig artikel XX.39/1 maken deel uit van het register voor de procedure van gerechtelijke reorganisatie, vanaf en in het kader van de aanhangig making voor de rechtbank zoals bedoeld in artikel XX.39/1, § 6.

Het vonnis waarbij de versnelde procedure van gerechtelijke reorganisatie wordt geopend, bepaalt de datum van de rechtszitting bedoeld in artikel XX.78 uiterlijk drie maanden na de datum van opening van de procedure.

§ 6. De rechtbank waaraan de gemotiveerde beschikking krachtens artikel XX.39/1, § 5, wordt meegedeeld, opent de procedure van gerechtelijke reorganisatie binnen een termijn van vijf werkdagen.

Het vonnis waarbij de versnelde procedure van gerechtelijke reorganisatie wordt geopend, bepaalt de datum van de rechtszitting waarop het minnelijk akkoord wordt gehomologeerd overeenkomstig de artikelen XX.65 en XX.66 uiterlijk één maand na de datum van opening van de procedure.

KWIJTSCHELDING

- **Kwijtschelding** (XX.173 WER)
 - Sinds boek XX: “automatisme op verzoek”
 - Vervaltermijn van 3 maand
- **GwH 22/04/2021** (n.a.v. prejudiciële vraag)
 - *Artikel XX.173, § 2, van het Wetboek van economisch recht schendt de artikelen 10 en 11 van de Grondwet in zoverre de gefailleerde natuurlijke persoon die niet binnen de vervaltermijn van drie maanden na de bekendmaking van het faillissementsvonnis een verzoek tot kwijtschelding van restschulden indient, het recht op die kwijtschelding onherroepelijk verliest.*
 - *Verantwoording: Inzake vervaltermijnen moet de wetgever over een ruime beoordelingsbevoegdheid kunnen beschikken. Het verschil in behandeling tussen personen die hun rechten binnen de toepasselijke vervaltermijn uitoefenen en personen die dat niet doen, houdt op zich geen discriminatie in. Van discriminatie zou slechts sprake zijn indien de toepassing van de vervaltermijn een onevenredige beperking van de rechten van de daarbij betrokken personen met zich zou meebrengen.*

KWIJTSCHELDING

- Ondertussen in de **rechtspraak**
 - Orb. Antwerpen, afd. Antwerpen 15 juni 2021, TIBR 2021
 - *Het grondwettelijk hof besliste...*
 - *De rechtbank acht bijgevolg het verzoekschrift tot kwijtschelding ontvankelijk*
- Opties voor de **toekomst?**

VI. SLOTBESCHOUWINGEN

49

SLOTBESCHOUWINGEN

- Toepassingsgebied ondernemingsrecht sterk uitgebreid
 - Vnl. micro-entiteiten
- Overheidsinmenging toegenomen
- Maatschappen als ondernemingen conceptueel niet evident
- Fresh start → verdere afkalving uniciteit van het vermogen
- Bewijswaarde van de factuur afgezwakt
- Insolventierecht in overgangsfase, nochtans meer dan ooit van belang

50

Prof. dr. Diederik Bruloot

Hoofddocent UGent – Counsel DLA Piper

✉ Diederik.Bruloot@UGent.be

🌐 www.law.ugent.be/fli

